

An Gannas

© gwirbryntyans Mis-Kevardhu 2010; dyllys gans Kowethas an Yeth Kernewek ISSN 1469 705X

gwasva: www.cornish-language.org

niver 408

Mis-Kevardhu 2010

pris £1

Lonch an Gerlyver Meur

an mis ma:

folenn 2

❖ Tri Gonis Nadelik;

folennow 2-

❖ Gwar Nadelik:
Erghwynn;

folennow 4-5

❖ Ba;

folenn 5

❖ An;

folennow 5-5

❖ Go;

folennow 6-7

❖ Hwedhel;

folennow 7-8

❖ Ni;

folenn 8

❖ Go; Nowodhow
Kernow;

folennow 8-9

❖ An ;

folenn 10

❖ Kernewek;

folenn 11

❖ Krowseryow;

folennow 14-15

❖ Tros an Bys Bras;

folenn 16

❖ Trigvaow.

Henwyn-tyller ha KK ha FSS

Ha my yn kuntelles an Keskowethyans yth esa kampoell a-dro dhe henwyn-tyller. Ha nebonan neb a dallas godhvos gwell a leveris bos henwyn tyller mes an Akord Treyernenn (ogh nag yw hemma arta!) ha rag henna y fia edhomm gasa an nessa <n> dhiworth henwyn kepar ha Lannstefan - ytho <Lanstefan>. Jowl! Ytho eus henwyn gans <nn> y'ga kres...

Tyller	Pluw	Furv istorek	Elvennow	Fenten
Bonyalva	Lannaed	Pennadeluuan 1086	penn + ?	Cornovia
bownd sten	Breanek (Sen Agnes)	Higher Pennals 1853	penn + als	Cornovia
bownd sten	Pyran yn Treth	Pennallsdue 1853	penn + als + du	Cornovia
kellys	?	penn hal weÃ°oc 969	penn + hal + hanow	Padel 1985
kellys	?	penn lidanuwern 1049	penn + ledan + gwern	Padel 1985
kellys	Didemin (Sen Martin Menegh)	pennhal meglar 977	penn + hal + hanow	Padel 1985
kellys	Eglosvadern	Penneenith 1741	penn + ?	Cornovia
kellys	Sen Goedhyan	Pennymeere 1815	penn + ?	Cornovia
Lamorran	Lannvoren	Lannmoren 969	lann + hanow	Padel 1988
Laneast	Lannast	Lannest 17ves kb	lann + hanow	Cornovia
Lanivet	Lanneves	Lannevett 1505	lann + neves	Cornovia
Lannstefan	Lannstefan	Lannceston 1522	lann + hanow	Cornovia
Pellutes	Kammbronn	Pennalutus ?1850	penn + ?	Cornovia
Penhawger	Mahunyes	Pennahalgar 1086	penn + ?	Padel 1985
Pennards	Nanssans (Sen Briek)	dydh	penn + ardh	Padel 1985
Pennards	Nanssans	Pennard 1841	penn + ardh	Gover 1948
Pennare	Eglosalan	dydh	penn + ardh	Padel 1985
Pennare	Eglosalan	Pennard 1327	penn + ardh	Gover 1948
Pennare	Eglosheyl	dydh	penn + ardh	Cornovia
Pennare	Elerghi	dydh	penn + ardh	Padel 1985
Pennare	Elerghi	Pennarde c.1200	penn + ardh	Gover 1948
Pennare	Elerghi	Pennarth 1332	penn + ardh	Gover 1948
Pennare	Elerghi	Pennarth 1427	penn + ardh	Gover 1948
Pennare	Lannaghevran	PennarÃ° 967	penn + ardh	Cornovia
Pennare	Lannaghevran	Pennarth 967	penn + ardh	Cornovia
Pennare	Lannaghevran	Pennare 1884	penn + ardh	Cornovia
Pennare Wallas	Elerghi	dydh	penn + ardh + goeles	Padel 1985
Pennare Wartha	Elerghi	dydh	penn + ardh + gwartha	Padel 1985
Pennarth	Morval	dydh	penn + ardh	Cornovia
Pennarth	Morval	Pennarth 1884	penn + ardh	Cornovia
Pennatillie	Sen Kolomma Veur	dydh	penn + nans + deylyow	Padel 1985

Pennavarra	Sen Wynnow	dydh	penn + ?	Cornovia
Pennavarra	Sen Wynnow	Pennavarra 1884	penn + ?	Cornovia
Penneale	Magor	Penneale 1601	penn + ?	Cornovia
Pennellick	Pluwennnyt	dydh	penn + helyk	Padel 1985
Pennycraddock	Ryskaradek (Sen Kler)	dydh	penn + ?	Padel 1985
Pennycrocker	Sen Julet	dydh	penn + krag +ow	Padel 1985
Pennydearn	Sen Kleder	Pennydearn 1884	penn + ?	Cornovia
Pennydearn	Sen Kleder	Pennadyvern 1489	penn + ?	Gover 1948
Pennydearn	Sen Kleder	Pennediveryn 1621	penn + ?	Gover 1948
Pennydevern	Sen Kleder	dydh	penn + de	Padel 1985
Pennygillam	Lannstefan	dydh	penn + ?	Padel 1985
Pennytinney	Lanndoghow (Sen Kew)	dydh	penn + fentynew	Padel 1985
Pennywilgie	Sen Menvra	dydh	penn + gweylgi	Padel 1985
Pinnick	Fowydh	dydh	penn + ewik	Cornovia
Pinnick	Fowydh	Peenneke 1664	penn + ewik	Cornovia
Pinnick	Fowydh	Great Pinneck 1840	penn + ewik	Cornovia
Pinnick	Fowydh	Great Penneck 1840	penn + ewik	Cornovia
Pinnick	Fowydh	Great Pinnick 1884	penn + ewik	Cornovia
St. Kew	Lanndoghow	Lannowseynte 1549	lann + hanow	Padel 1988

Heb mar yma moy mes y hyllir gweles <nn> yn henwyn gans lann ha penn ha dres Kernow oll hag ynwedh dhiworth blydhen 969 dhe hedhyw! Nyns eus spas rag mappa.

Lanner (Lannwennap, Eglosalan, Lanngostentin, Lanndege, Merthersydhni) ha Landrake (Sen Erni) yw dhiworth an elvenn lannergh ytho yma dadhel rag lytherennans <lanergh> mes awos bos lann yn lannergh ha lies <nn> yn henwyn gans lann y tal bos <lannergh>.

Gwir yma moy henwyn gans lytherennans <Pen-> ha <Lan->, lemmyn ha dres istori, mes na dal bos res skrifa henwyn-tyller Kernow yn furvow istorek poran nag eus res skrifa agan Kernewek yn furvow an tekstow.

Mes rag tus a skoedh Unys po UCR y hyllir styrya henwyn avel Penhale - Pennhal avel 'pen an hal' ha ragdha ynwedh yma dadhel dha rag Pengelly (12 po moy pluw) bos kesger ha rag henna lytherennys <pengelli> yn FSS mes hwath yth esov vy ow kortos argians an par ma...ha na vynnav gul aga ober ragdha.

Ytho Phil yn Loundres (drog yw genev ty dhe vos kamledys) y tal bos henwyn skrifys <Lann> ha <Penn> yn KK ha FSS rag an sonyow /l a n:/ ha /p Îµ n:/ ha leverys [p Îµ n:] ha [l a n:]. Mes meur ras rag redya ha mar mynn tus dadhla an maters ma " ke yn rag!

Pol Hodge o esel an Bagas Ad Hoc (bagas omdhiswrys), o esel CLAP Keryer (an bagas ma ha Keryer re beu distruys gans Kernow Onan), o esel etholys Kesva an Taves Kernewek (res omdenna awos bos soedh nowydh).

Hwedhel

gans Jowann Richards

Flogh Mar Hager

Kynsa dyllys gans Kowethas an Yeth Kernewek © Mis Est 1998 ISBN 1-899342-35-4

Rager: Nos Kalann Gwav. Prag yth esov vy ow prederi yn kever honna arta hag arta? An nos kyns *Samhain*, an goel koth keltek na. Y'n taves koth, *Oidche Shamhain* - Nos Samhain - prys rag sakrifis dhe'n duwow. An nos na, pols byghan, an darasow a yll igeri ynter Annown ha'n bys ma, dell leverir.

War dreveth a'n par na, dell grys nebes tus, y hyll dos dres an aswa neb droktra po neb dader. Ha treweythow an dhew a yll dos warbarth, ow kul deray y'n norvys.

Flows! Ogas ha diwdh an gansblydhen yw, 1790 dhe wir, hag y'n dydhyow arnowydh ma ny krys yn ni yn pystri na gwrages na jewanow.

Mes, yn despit dhe henna, an hwedhel ma yw pur goynt yn tevri, ha res yw dhymm amytyta ... wel, ni a welvydh. My a assay derivas an hwedhel yn kler, heb gorafina. Mes, heb mar, drefenn nag esen vy ena ow honan, res o dhymm, yn fenowgh, ystynna an gwiryow dre nebes tybyansow po awen. Res vydh dhe'n redyer gava dhymm awos henna.

Dewdhek

Dhe hanter-dydh, bagas bras a dus a omguntellas war amal an dre, dhe helghya An Brogh. An dro ma, ny ylli bos dout vydh, dell heveli; kuhudhys re bia Tommas gans y vamm y honan, ha hi yn eneworres. Ha dell wodhya pubonan yn ta, nevra ny gowlever na den na benyn y'n prys na. 'Piw a wrug henna dhis?' re wovynnsa hy gweresor, ha Hanna re leveris yn kler, 'Tommas.'

Ervys o an dus an dro ma, rag Tommas re dhiskwedhsa yn kler ev dhe vos pur beryllus, ha ny ylli denvydh dargana y fara. Py eghenn a groadur a omsettsa ha ladha y vamm y honan, ha henna heb provoehans? Ha mar wyls, ynwedh. Nyns esa dout vydh dhedha; An Brogh o best dignas. Byttiwedh, dell leveris an eyl dh'y gila, mir uskis warnodho o moy es lowr dhe dhiskwedhes henna. Tremmynn hager, gnas hager. Pubonan a wodhya henna.

An bagas a dhallathas kerdhes yn hyns dres an koes. Galsa an Brogh di, heb dhout, awos ena yth esa kovva ha goskes. Unnweyth arta, yth esa Mrs Trefos war aga lerg. Unnweyth arta hy brys o leun a gemmysk a blesour hag euth. O an kas poran yndella gans an benynes

neb a wia a-dherag *Madame Guillotine* ha'n pennow ow koedha? Piw a woer?

A-dhesempis, y teuth garm diworth onan a'n dus esa a-ragdha

'Hou! Dewgh omma! An Brogh re beu omma, sur!'

An dus erell a omguntellas, hag yth esa garmow a euth ha sorr. Ena, yn lannergh yth esa dew gorf den; onan anedha o kromm, ha keyn terrys dhodho, an den arall brewys y fas ha'y benn. Marow ens i, mes hwath toemm.

'Ober An Brogh, heb dhout,' a grias onan a'n dus. 'Estrenyon, ow kerdhes y'n koes, ha'n Brogh a's moldras heb skila.'

'Yth esa ev omma a-gynsow,' a leveris den arall. 'Dewgh yn hyns, a geskowetha, ha settya dalghenn war an droghwas kyns ev dhe voldra tus wyrgh erell.'

Mrs Trefos a viras orth an korfow, ha hwyja. Ena, hi a holyas an dus hag i ow poenya war-rag. Ewl dhe weles terros Tommas o kreffa es euth, dell heveli.

Ha henna ow hwarvos, yth esa Tommas neb hanter mildir a-dheragdha, hag ow kerdhes troha'n mor. Nyns esa towl vydh yn y vrys y'n eur na; leun yn tien o y vrys dre goll y vamm, ha ny ylli ev prederi yn kler. An dus neb re's moldersa hi o marow, ha da o henna, mes ny ylli henna hy hyrghes dhodho arta. Ha bywnans heb y vamm? Ny ylli ev, ny vynni ev prederi yn y gever.

Tommas eth yn hyns y'n tewlwoLOW, heb tu dhe dyller vydh, heb mynnas vydh, heb gwaytyans vydh. Marow o y vamm. Ena, ev a glywas garm yn pellder a-dryv dhodho.

'Ott! Ottava! An Brogh!'

An dus a dhallathas poenya arta, aga freydh hewel a-dheragdha. I a dhallathas hartha, i a dhallathas oulya kepar ha keun war ethenn a lowarn po karow. Hag y'n keth maner na, i a gollas oll onester ha rewlyans a'ga brysyow ha'ga gwriansow. I a hwansa goes, ha ny via travydh ken da lowr.

'Ottava! Ladhewgh e!' a grisons i. 'An Brogh! An moldrer! Kregewgh e!'

Ha war-rag yth ethens i.

Tommas o kemmyskys yn tien. Dyegrys o ev lemmyn, ha ny ylli ev prederi yn kler. Ev a hwansas kres. Ev a yeunis warlergh kres, kosoeth. Mes tros y helghyoryon a dheuth ha bos nessa hag ughella.

O, rag kres! Kres! Kres hweg!

Ogas dhe'n mor yth esa ev lemmyn, hag ev a poenyas di. A-dhesempis, an dor a goedhas dhe-ves yndann y dreys. Yth esa Tommas ow koedha yn shafta ayrfreskheans a val koth. Ev a goedhas serth, ev a derlemmis a'n eyl tenewen dh'y gila y'n shafta. Lymm o an payn hag ev ow rutya war duyow an shafta, mes gwag o y vrys lemmyn. Gylls o tros an levow, hag a-woeles ev a ylli glywes son an mor.

Tommas a dhrehedhas goeles an shafta yn unn

skwatya, ha skant ny ylli tenna anall, pols byghan. Ena tamm ha tamm, ev a dhaskemmeras y aswonnvos. Yth esa ev a'y worwedh war dreth munys, formys pan goedhas rann a'n als y'n mor, ha goeles an shafta ganso. Bys yn y gres, an mor esa ow lapy, lapy dres aswa vyghan a'n garrek. Nyns esa fordh dhe dhiank, hag yth esa an mordid ow trehevel.

Mes nyns o Tommas prederus lemmyn. Gyllys o tros an dus, gyllys o edhomm a boenya. Yn neb fordh, koll y vamm, henna ynwedh, re dhothya ha bos le ankensi. Kres. Yth esa kres oll a-dro dhodho. Ev a wodhya bos an dowr ow trehevel, ha ny ylli ev y woheles. Res o dhodho beudhi, mes henna a rosa kres ynwedh. Kynth o henna koynt, Tommas o lowen, hag ev ow kwaytya an mor. An diwettha tro, an minhwarth a omlesas war y dremmynn.

Ha lemmyn, nyns eus travydh dhyn ni y wul, mes tybi yn kever y hwedhel hag esa ow nesa hy fin. Y'n eur na, a ylli ev bos war neb melin-treys, ynter an bys ma hag Annown? *Rag unnweyth arta, Nos Samhain re dhothya.*

A yll an kas bos mayth esa ev ow talleth war an nessa hweldro a neb kylgh heb diwedh ynter an dhew vys, neb kylgh a dhader ha drog, a fellder ha hwekter, a vywnans ha mernans, heb worfenn?

Yth esa kres dhodho ena, pols byghan. Mes, henna kres gwir, hag a dhursa, po esa edhomm dhodho dalleth arta, hag arta, hag arta?

Lemmyn, an dowr a dhrehedhas fas Tommas, hag ev a'n dynnerghis.

Y'n krowji, nebonan re wrussa gweli medhel a reden sygh war an leur.

Pols y'n Howlsplann kevres gans Jeffrey Shaw

Chaptra 11

Kyn nag o komplek ow thowl, dhe'm breus, ny via henna an kas yn maner vyth ! Yredi, ny via res unn jydh marnas dew rag kowlwul an pyth a vynnen y wul; dhe leverel yw, a denna dhe-ves nebes arghans a'n arghantti. Dhe'n kynsa dydh pan yth a-ji dhe'n tyller y feu leverys dhymm ny yll mann y wul heb tremengummyas. Es dhe gonvedhes ha my unnver dhe dhrehedhes ternos gans an dra o res. Dhe'n jydh a-wosa yth omdhiskwedhis ha genev y'm dorm ow thremengummyas, da ow jer. Tru, ny ylliv gul devnydh distowgh a'm kartenn 'Mastercard' dell esen vy usys y wul yn broyow erell, mes soweth, res yw sywya gisyow an vro mayth or, a nyns yw gwir?

Yth esa war ow thowl tenna dhe-ves \$100 Amerikanek dhiworth ow Mastercard, yn neb kas. Dell dybis ny via re gales y wul ha my y'n arghantti.

Hag a-ji ynno yth entris ha gweles gwithyas gans gonn. A-dhihwans gweh ow jer pan y'n gwelis, neppyth anusadow rag nebonan a Ganada. War tu hag arvethek my eth ha govynn orto an dra veu res y wul. Hemma a worthybas bos res dhymm gul lost gans tus erell dhe du arall an tyller. Yndellma veu gwrys mes devedhys orth penn an lost ma ha my tremmyn orth tremynn gans neb skrifwas, ha hemm a-wosa termyn lowr ow kortos, yth igor dhymm an den ma ow bos yn lost kamm ! Dell heveli, y hwrugavy govynn dhiworth an kynsa huni yn Spaynek ha hemma ow krysi my dhe vos a'n vro a'm gorras yn lost rag tus an vro ! Res o dhymm mos dhe wortos yn lost rag tus a du a-ves an vro ytho ! Ena, ottavy y'n lost arall y'n eur ma, mes, dhe'n lyha, an huni gwiw. Hir a via ow thermyn tremenys y'n lost nowydh mes, yn gwella prys, moy dhe les an kows yn-mysk an dus ena.

Y krysyn aga bos a veur a wlasow. Yth esa genen gwas ha gwreg a'm bro evy, a Vancouver hag yth esens i ow lavurya a benn dhe benn an dhiw Amerika, dhiworth Tir an Tan, Tierra del Fuego bys yn Alaska. Y hwrug dalleth an vyaj yn Chili hag ottensi lemmyn yn Kosta Rika, gwrys gansa ogas ha hanter an fordh, my a grys. Dhe wir, yth esa pellder fest hir hwath dhe vos travalys. Y'gan mysk ynwedh yth esa den arall a veu merkys ha klywys heb kaletter vyth. Den ny yllys fyllel y weles ! Didhan ha hwarthus y kavas lies den keffrys y fisment ha'y vaner, dhymm krys. Gesyow lowr a gevranas a benn dhe benn an termyn spenys ganso. Martesen moy hwarthus y semlans ages dalgh y hwedhlow rag esa dhodho barv a lies liw, pub liw ow redya yn linenn a'y weus dhe benn y elgeth. Divers an liwyow yn hwir; linenn rudh, melyn, gwyr, gwynn, du, rudhvelyn ha martesen onan po dew arall a wrug ankevi, dell dybav. Moy apert hwath y varv drefenn y benn dhe vos blogh, dres henna ! Dell leverys, dhe les veu y weles mes ny goedh dhymm ankevi myns a dhrollow y'n jevo naneyl. Re dhothya a Veksiko yn kynsa, hag ena, mos dhe driga yn Montreal a wrug ev. Ytho, teyr yeth a aswonn mes alas, treweythyow, kemmyskys an oll anedha y'n keth pols hag ev ow klappya ! Neppyth a wrug may feu tamm kaletter dh'y gonvedhes. Hag apert lowr o henna, a dermyn dhe dermyn, heb den ow hwarthas a-der ev y honan. Meur a dowl lagas ev a dennas orto ha tus an vro kemmyskys aga brys yn y gever. Mes ev, ny wre fors a'n pyth a alla tybi an dus yn y ogas. Pes da lowr ova ganso y honan ha ragdho, hemm o lowr.

Gordhiwedh, y teuth ow thro ha kemmerys veu diworthyn ow tremengummyas, heb lett. Mes res o dhymm mos dhe weles skrifwas arall. Dhodho, byttegyns, y hwrussyn ri ow hartenn 'Mastercard' hag an sommenn a arghans a vynnen y gavoës. Mes ena, gans an gartenn, a-ves a'n stevell ev re eth. Dell dhiskudhis rag bos sertan bos gwiw an gartenn. Nep-prys a-wosa otta dehweyls rag ow danvenn dhe nebonan arall hwath ! Bys y'n eur ma yth esa krodhvolas ha grommys yn-mysk an dus. P'eur fia diwedh dhe'n prevyans ha kettep penn gyllys skwith ha digolonn.

Ena, dannvenys veuv dhe'n kynsa skrifwas re

gewis ganso, dhe dhalleth pub tra ! Mes hemma, gonn meur ras, a ros dhymm an arghans esen vy ow hwilas. Dhymm y ros \$100 Amerikanek, mes yn arghans an vro, dhe leverel yw 50,000 colones. Kemmys a notennow arghans y'm dorn evy mayth omglywis bos rych dres eghenn, a-dhistowgh. Byttegyns, a-ji dhe nebes termyn y fia chanjys yn feur ow breus. My a brenas skudenn a gowl orth 5,000 colones hy fris ! Rag meth ! Gans an arghans ow mos dhe ves mar uskis kyns nepell y fien vy edhommek unnweyth moy. Hag yndella a verr dermyn.

Dhe wir, nebes dydhyow da, dydhyow a bowes re dremenis yn Samara. Pols rag ankevi an bys yn-mes, an bys meur y dros hag y fros. Nyns esa mann war ow thowl marnas my dhe vos a-brys pan dheffa an taksi, dhe'm kemmeres dhe-ves.

Yth esa spas dhymm, ytho, dhe avisya orth pub sort a edhenn yn koes hag a-hys glann an mor. Bys y'n le ma, ynwedh, y tothya kroenogyon ervys mor, nebes a'ga eghennow godrosys. A'ga govis, ena, y's gesyn yn kres may hyllons neythi yn kres ! Tro y'm beu, ynwedh, dhe glattra gans nebes tus an pow a-dro, y'ga yeth ynsi. Neppyth yw dhe les hag a bris rag annedhysi an vro kyn nag yw heb fowt ow Spaynek, sur. Mes, yn keth vaner ma y fedha dyskys moy yn kever tus an vro, aga bywnans, enev an vro. Yn farthys, dres henna, y hwrugavy dyski bos godrigys ow bro evy gans boghes tus a Gosta Rika. Bys omma i a dheuth hag a dhons hwath ha mynnas dhedha kavoes hwel. Dell leveris lies huni nag o awos na ergh na yey an vro may re dhothyens mes awos arghans. Edhomm a arghans yw edhomm ollvysel, edhomm a vydh genen ni oll, bys vykken, own y'm beus. Mes yndellma yw an kas.

Truedh meur yw bos res dhe dus gasa bro a howlspynn hag a dekter rag mos dhe hwilas soedh yn onan hir ha hwerow hy gwav. Kyns nepell y fien vy parys ynwedh dhe dhibertha an baradhis howlyek ha toemm ma ha dehweles dhe vro yeyn ha down hy fallenn a ergh.

Tru ! Ass o dieth mes yndellma o an kas. Res yw pesya gans an bywnans gesys war ow lergh.

Mes, wosa pub tra, re welis myns a vynnen y weles. Lies marth, heb mar; ydhyn, enyvaes koynt, loskvenydh, gwylvos, trethow splann ha gwrys veu kowetha nowydh y'ga mysk. Yn neb maner yth omglywis my dhe dhre dhe-dre tamm a doemnder Kosta Rika genev evy. Nebes anodho rag toemmhe an yeynyjyon orth ow kortos yn tre. Ha martesen, henn yw gwir drefenn my dhe dhehweles dhe Gosta Rika, unnweyth arta, ha seul skaffa, seul well !

Gonis Stoel

Eglos an bluw Lannystli, Nadelik ha Dy'goel Stoel, dy' Sul an 3^a a vis-Kevardhu

2010 dhe 3 eur.

Pella derivadow:

Rev Brian Coombes ☎ 01326 210788

Lyther a Gembra a-dhiworth Tim Saunders

Kaptan an Noswikoryon gans Mary Sutcliffe

owth assaya

Bardhas 3 gans Bardh Gwerin

Teythi klywadow an yeth yth yw devnydhyow an Elvennow. Teyr elvenn a vydh, sev, Akennans, Hysans, ha Kessedh.

Yn Akennans ytho, y fydh syllabenn poneyl poes, poneyl skav. Yn syllabenn boes dhana y fydh kreffa an leveryans, hag isella ton an lev. Yn syllabenn skav dhana y fydh gwanna an leveryans, hag ughella ton an lev.

a	/ ' me-lys
b	/ ' ' / ' ' fur mes fal-la-dow
c	' / ' / ' ' / ' ' / mes den heb ta-ves a gol-las y dir.

Yn Hysans ytho y fydh niverys an syllabennow.

Korvann yw an Hysans an byghanna, hag ynno namoy es diw akenn. Hwegh par a Gorvann a vydh, peub huni yn tefyns herwydh niver y syllabennow, hag ynwedh niver ha desedhans y akennow.

1	/ Ke! Pollenn. Unn syllabenn, ha honna yn poes.
2	/ ' me-lys

	Kommenn. Diw syllabenn, yn poes ha skav.
3	/ ' / <i>yn-mes</i> Sawnenn. Diw syllabenn, yn skav ha poes.
4	/ ' / / <i>dur-ha-tan</i> Knoghenn. Teyr syllabenn, yn poes ha skav ha poes.
5	' / ' <i>a-vo-row</i> Pansenn. Teyr syllabenn, yn skav ha poes ha skav.
6	/ ' ' / <i>ka-les ha lomm</i> Keynenn. Peder syllabenn, yn poes ha skav ha skav ha poes.

Gerva:

- hysans, length*
- korrwann, foot* (yn kettestenn bardhonieth), *bar* (yn kettestenn ilow)
- akennans, accentuation*
- kessedh, harmony* (yn kettestenn ilow)
- sawnenn, iamb*
- knoghenn, amphibrach*
- pansenn, amphimacer*
- keynenn, choriamb*
- pollenn, monopod*
- kommenn, trochee*

Nawbedrek

A yll'ta dismygi an ger a naw lytherenn? Py lies ger a moy es 3 lytherenn a yll'ta kavoes, res yw dhis devnydhya pub lytherenn unnweyth yn pub ger ha res yw dhis devnydhya an lytherenn yn kres an pedrek yn pub ger.

F	E	W
M	A	H
T	Y	R

Gorthyp mis-Du: **pellennik**

Yeth an Werrn yw synsys yn Melbourne, Ostrali.

Dy' Sul, hwegh warn ugens mis Gortheren, yth yth dhe.n eglos Sowsnek Sen Peder orth Murrumbeena.

Esel Kowethas Kernewek Budheka ("C.A.V."), Brian Rollason y hanow, re rosa galow dhe'n eseli erell dos dhe'n oferenn ena drefenn bos bennath fenester a-barth Sen Pyran.

Brian ha' theylu re wrussa ro a'n fenester yn kovadh a'y thas ha'y vamm.

Ottomma liwyas an fenester ma.

Sen Pyran a'y sav war an men-melyn. Ev ow neuvella war an mor.

A-ugh penn Sen Pyran, y hyllir gweles y vaner, krows wynn war dhu, baner Kernow - hag y'n fordh na, sans tasik Kernow yw Sen Pyran.

A'y du deghow, yma keffrys krows keltek ha'y gledh, yma jynnji, ow tiskwedhes bal sten.

Ny aswonnav vy eglos arall yn Ostrali mayth eus fenester a-barth Sen Pyran - a aswonnogh hwi?

Pur deg yw, dhe'm tybyans vy.

Yma keffreys nebes fenestri erell dhe'n eglos yn Murrumbeena.

Govenek ywhwi dhe weles ena, y'n lyha, fenester Sen Pyran nep-prys.

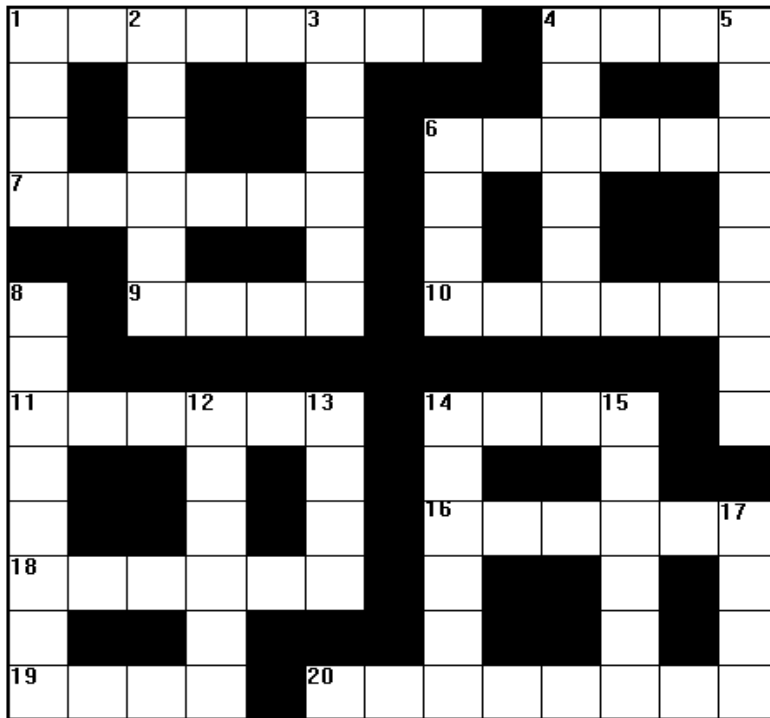
Meurras dhywygh hwi oll.

(This is a reminder that there is a Yeth an werrin that meets regularly in Melbourne Australia. We have three language Bards to guide us and apart from contributions from them and others those attending, we listen to the Cornish program.

I thought you would like a contribution from a membr earlier this year. Murrumbeena is a suburb of Melbourne, and "C.A.V." is the Cornish Associatin of Victoria.

Krowseryow Mis-Kevardhu

gans Ray Edwards

Skeusenn a Gernow

Gorsedh Essa, mis-Gwynngala 2010:
kurunans an Bardh Meur nowydh, Mick
Paynter gans y ragresores, Vanessa
Beeman.

a-dreus:

1. An mis ma (8)
4. Heb hwans oberi (4)
6. Rewler (6)
7. Onan le es 17 war-nans (6)
9. Tre vras (4)
10. Frutys (6)
11. Nyns yw gwakhe (6)
14. Fordh (4)
16. Gorra yn nans (6)
18. Rekna (6)
19. Den pur vras (4)
20. Yn-dann gel (8)

war-nans:

1. Boes gwrys gans leth (4)
2. Mus (6)
3. *Diskwedhes*: 3a person (6)
4. Perthi own (6)
5. Agan yeth ni (8)
6. Gorra yn linenn (4)
8. Kuv, hardh (8)
12. *Dhe riny'm beus* (BM 590) (6)
13. Gul kompes (4)
14. *Hwilas*, 1a person (6)
15. Golow (6)
17. Diwweyth naw (4)

Gorthybow dhe'n krowseryow mis Du

a-dreus:

1. kig 2. mis-Du
4. fel 6. penneglos 11. eus
12. gow 15. woer 16. maw
17. tren 18. nil 20. moy
23. kemmyskys 25. eth
26. trist 27. dri

war-nans:

1. kuv 3. sley
5. lel 6. predennek 7. nes
8. log 9. skwardya 10. lowen
13. benyn 14. tas 19. lim
20. mik 21. pysi 22. tre
24. tri

Tros an Bys Bras gans Tony Snell

Zimbabwe: war
vin domhwelans?

An Gannas

An Gannas ISSN 1469 705X yw dyllys pub mis gans **Kowethas an Yeth Kernewek** a-dhia Lys an Kog, 2 Cook Court, Latchbrook, Essa, Kernow PL12 4UE ☎ 01752 840749

Kost an ragpren yw £15 an vlydhen ha gans hemma eseleth Kowethas an Yeth Kernewek

An pennskriker **Graham Sandercock**, trigva a-ugh, yw lowen degemmeres erthyglow yn furvas Word dh'aga dyllo po der e.bost:

staffsandercockg@devonportboys.plymouth.sch.uk

Pryntyys yn Kernow gans **Stuprint**, Lyskerrys.

Kesva an Taves Kernewek: trigvaow

Skrifennyades: Maureen Pierce, 16 Fordh Trelawney, Kelliwik/Callington, Kernow, PL17 7EE; ☎ 01579 382511; e.bost: mpiercekernow@btinternet.com

Gwerthow: Jori Ansell, 65 Churchtown, Gwynnyer, Heyl, Kernow, TR27 5JL; faks ha ☎ 01736 850878; e.bost: jori.ansell@tiscali.co.uk

Kernewek Dre Lyther:
gwiasva: www.kdlcornish.freemove.co.uk
Ordenor: Roger Bailey
e.bost: kernewekdrelyther@hotmail.co.uk

Kowethas an Yeth Kernewek

Gwiasva: www.cornish-language.org
Kowethas an Yeth Kernewek yw Alusen Govskrifys, niver 1065527 Soedhogyon 2010 yw:

- **Kaderyores:** Loveday Jenkin, Pennti Tremeyn, Pras an Bibell, Kambronn TR14 9PH; ☎ 01209 831517
e.bost loveday.jenkin@gmail.com
- **Skrifennyas:** Tim Hambly, 12 Stret an Duk, Lannstefan Wartha, Kernow, PL15 8HD ☎ 01566 773716
e.bost skrifennyas@btinternet.com
- **Alhwedhores:** Koreen Twydell ☎ 07890742570; e.bost: koreen@koreen3.orangehome.co.uk
- **Eseli an Konsel:** Jan Edmondson; Steve Harris; Sally Mollard; Polin Prys; Rob Reynolds; Sarah Tresidder
- **Kestewisys:** Mary Ellis; Andrea Watson
- **Dyllansow:** Maureen Pierce
- **Gwerthow:** Jan Edmondson, 2 Kilger Wartha (*Higher Kilgear*), Boskennek, (*Boconnoc*) Lostwydhyel PL22 ORU ☎ 01503 220445
- **Eseleth:** Tony Hak, 5 Sherwood Close, Bracknell, Berkshire, Pow Sows, RG12 2SB, ☎ 01344 424105; e.bost: kowethas@tonyhak.freemove.co.uk

Gwerthjiow Kernewek:

Kows Kernewek, 24 Plen an Varghas, Ryskammel, PL32 ☎ 01840 725
(dyghtyores Brenda Carne)

Gwerthji Gwethnek, ☎ 90 Stret Veur, Rysrudh, 01209 213131 (dyghtyer Jerri Jeffries)

An Gannas

© 2010

